

Státní
veterinární
správa

Zdraví včel v ČR

Změny legislativy

Nákazová situace

Kontroly u včelařů

MVDr. Milada Dubská

14. 3. 2018 Nasavrky

Změny legislativy

2017/2018

Legislativa – přehled změn

- § **Novelizace zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně souvisejících zákonů (veterinární zákon)** předpisem č. 302/2017 Sb., účinnost od 1. 11. 2017
- § **Změna vyhlášky č. 342/2012 Sb.**, o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů předpisem č. 19/2018 Sb., účinnost od 22. 2. 2018
- § **Vyhláška o veterinárních požadavcích na chov včel a včelstev a o opatřeních pro předcházení a zdolávání některých nákaz včel** a o změně některých souvisejících vyhlášek, předpis č. 18/2018 Sb., účinnost od 22. 2. 2018

Novelizace zákona č. 166/1999 Sb.

§ 5 zákona

(2) Chovatel, který chová včelstva, je dále povinen neprodleně po zjištění úhynu včelstev na stanovišti včelstev **hlásit úhyn nad limit stanovený prováděcím právním předpisem** krajské veterinární správě.

(3) **Mor včelího plodu a hnilobu včelího plodu je zakázáno léčit.**

Novelizace zákona č. 166/1999 Sb.

§ 64c

Prohlížitel včelstev

(1) Chovatel včelstev je v případě **potvrzené nebezpečné nákazy včel** uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu oprávněn zajistit **v ochranném pásmu** stanoveném v mimořádném veterinárním opatření **rozebrání včelího díla proškolenou osobou** k prohlídce včelstev s rozebráním včelího díla (dále jen "**prohlížitel včelstev**").

(2) Prohlížitel včelstev je povinen **provádět prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, vést záznamy** o datu, době a výsledku prohlídky včelstev, registračním čísle chovatele včelstev, registračním čísle stanoviště včelstev, počtu včelstev na stanovišti včelstev, počtu a identifikačním čísle vzorku, uchovávat tyto záznamy po dobu nejméně 3 let a na požádání je poskytnout úřednímu veterinárnímu lékaři.

(3) Prohlížitelem včelstev může být fyzická osoba, která **absolvovala specializované školení** se zaměřením na prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla a získala tak **osvědčení** o způsobilosti k této činnosti. -

- (4) **Prováděcí právní předpis** stanoví → **Vyhláška č. 342/2012 Sb.**
- a) rozsah prohlídky včelstev s rozebráním včelího díla a vedení záznamů prohlížitele včelstev,
  - b) obsah, rozsah a organizaci specializovaného školení se zaměřením na prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla, vydávání osvědčení a vedení seznamu prohlížitelů včelstev.

Novelizace zákona č. 166/1999 Sb.

§ 70

poskytuje se náhrada na základě žádosti chovatele

Jedná-li se o náhradu v případě **nebezpečné nákazy včel**, může být žádost podána

- ✓ nejdříve první den následující po dni utracení včel nebo včelstev,
- ✓ a nedochází-li k utracení včel nebo včelstev, nejdříve první den následující po oznámení nebo vyhlášení nařízených ochranných a zdolávacích opatření,
- ✓ **nejpozději do 6 měsíců** ode dne utracení včel nebo včelstev,
- ✓ a nedochází-li k utracení včel nebo včelstev, **nejpozději do 6 měsíců** ode dne ukončení nařízených ochranných a zdolávacích opatření.

Změna vyhlášky č. 342/2012 Sb.

Obsah, rozsah a organizace specializovaného školení se zaměřením na prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla, vydávání osvědčení a vedení seznamu prohlížitelů včelstev

Specializované školení se zaměřením na prohlídku včelstev a rozebrání včelího díla organizuje organizátor v rozsahu **8 hodin teoretické výuky** a **8 hodin specializovaného školení**. Na závěr specializovaného školení se účastníci podrobí zkoušce před tříčlennou zkušební komisí. Zkouška probíhá formou písemného testu a praktické části.

Obsahem specializovaného školení jsou

a) **teoretická výuka** zaměřená na získání znalostí v oblasti

1. nebezpečných nákaz včel a jejích klinických projevů ve včelstvech,
2. současného výskytu nákaz včel,
3. informačních zdrojů k aktuální nákazové situaci,
4. nákaz včel,
5. zoohygieny chovu včel a správné praxe v chovu včel,
6. právní problematiky související s výskytem nákaz včel

b) **praktická výuka** zaměřená na získání dovedností při prohlídce včelstev na stanovišti, při rozebrání včelího díla a při posouzení klinického stavu dospělých včel a včelího plodu a dovedností při odběrech vzorků, při jejich označování, uchovávání a odesílání do laboratoře k požadovanému vyšetření.

Nutné nové proškolení. Dříve absolvovaná školení (7,5 h teorie, 2,5 h praktického cvičení, samostudium, po půl roce písemný test bez praktické zkoušky) nesplňují požadavky novely vyhlášky č. 342/2012 Sb.

Vyhláška o veterinárních požadavcích na chov včel a včelstev

Vyhláška stanovuje:

- a) veterinární požadavky **na prostředí včel a včelstev, na jejich ošetřování a ochranu před nákazami**
- b) **limit zvýšené úmrtnosti včelstev**, při jehož překročení jsou chovatelé povinni hlásit tyto úhyny krajské veterinární správě
- c) podmínky vydávání **veterinárního osvědčení k přemístění** včelstev a jeho obsahové náležitosti
- d) opatření ke zdolávání a zabránění šíření některých **nebezpečných nákaz včel**
  - Opatření pro tlumení a zdolávání **varroázy**
  - Opatření pro tlumení a zdolávání **moru a hniloby včelího plodu**
- e) rozsah prohlídky včelstev s rozebráním včelího díla a vedení záznamů prohlížitele včelstev
- f) podrobněji postup při uplatňování náhrady podle § 67 zákona a náležitosti žádosti o její poskytnutí

Vyhláška o veterinárních požadavcích na chov včel a včelstev

Podmínky k přemístění včel a včelstev

Přemístění včel a včelstev mimo území kraje

1. negativní výsledek laboratorní vyšetření na přítomnost původce moru včelího plodu provedený nejpozději 12 měsíců před přemístěním
2. při posledním vyšetření směsného vzorku měli
  - a) nebyli po nařízeném a provedeném preventivním nebo léčebném ošetření zjištěni více než 3 roztoči Varroa destructor v průměru na jedno včelstvo
nebo
    - a) nebyli zjištěni více než 3 roztoči Varroa destructor v průměru na jedno včelstvo

Limit zvýšené úmrtnosti včelstev

- **více než 25 % včelstev** z počtu včelstev evidovaných v ústřední evidenci k 1. září předcházejícího roku na daném stanovišti včelstev
- při překročení jsou chovatelé povinni hlásit úhyny KVS

Opatření pro tlumení a zdolávání varroázy

KVS provede šetření na místě za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu varroázy, vznikne-li podezření z výskytu varroázy na základě

- a) výskytu **více než 10 roztočů** Varroa destructor v průměru **na jedno včelstvo** zjištěného laboratorním vyšetřením směsného vzorku měli, nebo
- b)**hlášeného úhynu více než 25 % včelstev** z počtu včelstev evidovaných v ústřední evidenci k 1. září předcházejícího roku na daném stanovišti včelstev

1. Individuální přístup
2. Analýza rizika
3. Šetření úhynů zaměřené nejen na potvrzení či vyloučení varroázy, ale na hledání jiných možných příčin úhynů (vymrznutí, úhyn hladem, otrava,...)

Opatření pro tlumení a zdolávání varroázy

Potvrdí-li KVS výskyt varroázy, vymezí stanoviště včelstev jako ohnisko nákazy a nařídí chovateli v tomto ohnisku **ochranná a zdolávací opatření**, kterými jsou zejména:

- a) neprodlené **léčebné ošetření všech včelstev** v ohnisku nákazy určeným druhem léčivého přípravku
- b) **odstranění včelího díla** ze včelstva a vytvoření podmínek pro stavbu nového díla
- c) odstranění zavíčkovaného trubčího plodu, odstranění zavíčkovaného i otevřeného včelího plodu, odstranění zavíčkovaného dělničího plodu nebo ošetření zavíčkovaného včelího plodu
- d) chov včely s dobrým čistícím instinktem
- e) **zákaz přemístování včel a včelstev**

MVO

1. zákaz přesunů
2. léčba v případech, kdy současně povinnost ji provést v konkrétním případě nevyplývá z platné Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace (doložení provedení léčby, tj. záznamy o provedeném léčení včetně šarže, expirace přípravku)
3. ostatní opatření je možné nařídit, jen pokud je reálné je u konkrétního chovatel provést a doložit
4. MVO mohou být ukončena, až po vyhovujícím výsledku vyšetření na varroázu provedeného ze vzorku zimní měli dle platné Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace.

Opatření pro tlumení a zdolávání moru a hniloby včelího plodu

Vznikne-li podezření z výskytu moru nebo hniloby včelího plodu, krajská veterinární správa

- a) provede klinické vyšetření všech včelstev na stanovišti s rozebráním včelího díla,
  - b) odebere k laboratornímu vyšetření
1. vzorky plástů se zjištěnými klinickými změnami na plodu nebo vzorky plástů se zjištěnými příškvary; v případě podezření z výskytu hniloby včelího plodu odebere současně vzorek včel ošetřujících plod,
  2. vzorky měli nebo medných zásob v případě podezření z výskytu moru včelího plodu, nejsou-li v úlu živé včely a nejsou-li zjištěny plasty s příškvary, nebo
  3. vzorky měli nebo plástů v případě podezření z výskytu hniloby včelího plodu, nejsou-li v úlu živé včely a nejsou-li zjištěny plasty s příškvary,

Podezření z výskytu moru nebo hniloby včelího plodu **je vyloučeno**, pokud byl laboratorním vyšetřením vzorků prokázán negativní výsledek.

Výskyt nákazy moru nebo hniloby včelího plodu **je potvrzen**, jestliže jsou zjištěny

- a) klinické příznaky nákazy na plodu, nebo
  - b) plasty **a** (s) příškvary
- a současně** laboratorní vyšetření vzorků prokáže **pozitivní výsledek**.

Nová legislativa nestanovuje požadavky na pozorovací dobu.

Vyhláška č. 299/2003 Sb.: „Podezření z výskytu nákazy trvá, dokud klinickým vyšetřením včelstev spojeným s odběrem vzorků, který zahrnuje zejména odběr plodových plástů s klinickými změnami na plodu, plástů s příškvary a měli, provedeným za 6 měsíců po vzniku podezření, není potvrzen negativní výsledek.“ **KVS může v MVO rozhodnout o stanovení pozorovací doby.**

Opatření pro tlumení a zdolávání moru a hniloby včelího plodu

Potvrzený výskyt nákazy moru včelího plodu na stanovišti včelstev u ≥ 15 % včelstev

- neprodlené utracení **všech včelstev na stanovišti** včetně likvidace úlů, veškerého včelařského příslušenství (pokud nelze zajistit účinnou dezinfekci)

Potvrzený výskyt nákazy moru včelího plodu na stanovišti včelstev u < 15 % včelstev

- neprodlené utracení **všech včelstev s potvrzeným výskytem nákazy** včetně likvidace úlů i veškerého včelařského příslušenství (pokud nelze zajistit účinnou dezinfekci), a současně účinnou dezinfekci ostatního včelařského příslušenství, které přišlo nebo mohlo přijít do styku se včelstvy s potvrzeným výskytem nákazy
- na základě vyšetření zdravotního stavu ostatních včelstev na stanovišti a výsledků epizootologického šetření **může KVS nařídit likvidaci všech včelstev na stanovišti**
- dojde-li v době **do 1 roku ode dne utracení včelstev v ohnisku k opětovnému potvrzení výskytu nákazy, nařídí KVS utracení všech včelstev a likvidaci včelařského příslušenství**

Ochranné pásmo

- min. 3 km kolem ohniska
- odběr vzorků včel/měli ze všech úlů na stanovišti včelstev k bakteriologickému vyšetření na MVP/HVP, pokud toto vyšetření nebylo provedeno v posledních 12 měsících
- zákaz přemístování včel a včelstev z ochranného pásma
- přemístění včel a včelstev uvnitř ochranného pásma je možné **jen se souhlasem KVS** vydaným na základě žádosti chovatele doložené negativním výsledkem laboratornímu vyšetření směsného vzorku měli na původce MVP/HVP ne starším 12 měsíců
- podmínky přemístění včel **do** ochranného pásma může KVS určit v MVO, minimálně musí chovatel vyšetřit podle kódu MKZ ExM110.

Opatření pro tlumení a zdolávání moru a hniloby včelího plodu

Potvrzený výskyt nákazy moru včelího plodu na stanovišti včelstev u < 15 % včelstev

- neprodlené utracení **všech včelstev s potvrzeným výskytem nákazy** včetně likvidace úlů i veškerého včelařského příslušenství (pokud nelze zajistit účinnou dezinfekci), a současně účinnou dezinfekci ostatního včelařského příslušenství, které přišlo nebo mohlo přijít do styku se včelstvy s potvrzeným výskytem nákazy
- provést **další nezbytná opatření pro zbylá včelstva na stanovišti**
  - přemetení včelstev na mezistěny do nových nebo dezinfikovaných úlů na stavební rámky nebo úlů ošetřených v horké parafinové lázni při minimální teplotě 160 °C po dobu 10 minut, odstranění včelího díla ze včelstev a vytvoření podmínek pro stavbu nového díla, odstranění plástů z původního včelstva a likvidaci veškerého včelího plodu, odstranění a likvidaci plodových plástů nebo zákaz spojování včelstev a

Lze pro nezlikvidovaná včelstva v MVO nařídit, jen pokud jsou u konkrétního včelaře proveditelná a pokud je reálná kontrola plnění nařízených opatření.

Státní
veterinární
správa

Podezření na nákazu

- ✓ Neslouží jako ochrana proti zlodějům
- ✓ Hlásí chovatel KVS

Vyhláška o veterinárních požadavcích na chov včel a včelstev

Rozsah prohlídky včelstev s rozebráním včelího díla a vedení záznamů prohlížitele včelstev

V ochranném pásmu stanoveném v mimořádném veterinárním opatření

V případě podezření na nákazu včelího plodu prohlížitel včelstev

- odebere vzorek k laboratornímu vyšetření a zajistí jeho odeslání k laboratornímu vyšetření a
- zabezpečí jednoznačné a nezaměnitelné označení úlu, ze kterého pochází včelstvo, od něhož je odebrán vzorek k laboratornímu vyšetření.

Prohlížitel včelstev pořídí písemný záznam o provedené prohlídce včelstev na stanovišti. Záznam obsahuje:

- jméno, příjmení a číslo osvědčení prohlížitele včelstev,
- datum a hodinu provedení prohlídky,
- registrační číslo chovatele včel, registrační číslo stanoviště včelstev a počet včelstev na stanovišti včelstev,
- výsledek prohlídky, ve kterém uvede výsledek vizuálního posouzení všech částí včelího díla, počet odebraných vzorků a jejich identifikaci,
- podpis prohlížitele včelstev.

Kontrola zdraví a nákazová situace

Mor včelího plodu

Metodika kontroly zdraví
povinné úkony **hrazené ze státního rozpočtu**

EpM120

Vyšetření směsných vzorků měli v rizikových oblastech (**po 5 letech od zrušení ohniska nebo ohnisek ve vymezeném ochranném pásmu**). Vyšetřování se provádí mimo současná ochranná pásma v oblasti, která byla před pěti lety ohniskem nebo ochranným pásmem – to znamená zrušená v roce 2013 a pokud se v následujících letech nevyšetřovalo. Vyšetřuje se směsný vzorek měli odebraný k tomuto účelu ze stanoviště včelstev (1 vzorek maximálně od 25 včelstev).

EpM130

Bakteriologické vyšetření směsných vzorků měli (1 vzorek maximálně od 25 včelstev) 1x ročně na stanovišti, v případě, že se jedná o **chovy včelích matek** evidované v seznamu chovů vedeném uznaným chovatelským sdružením dle zákona č. 154/2000 Sb.

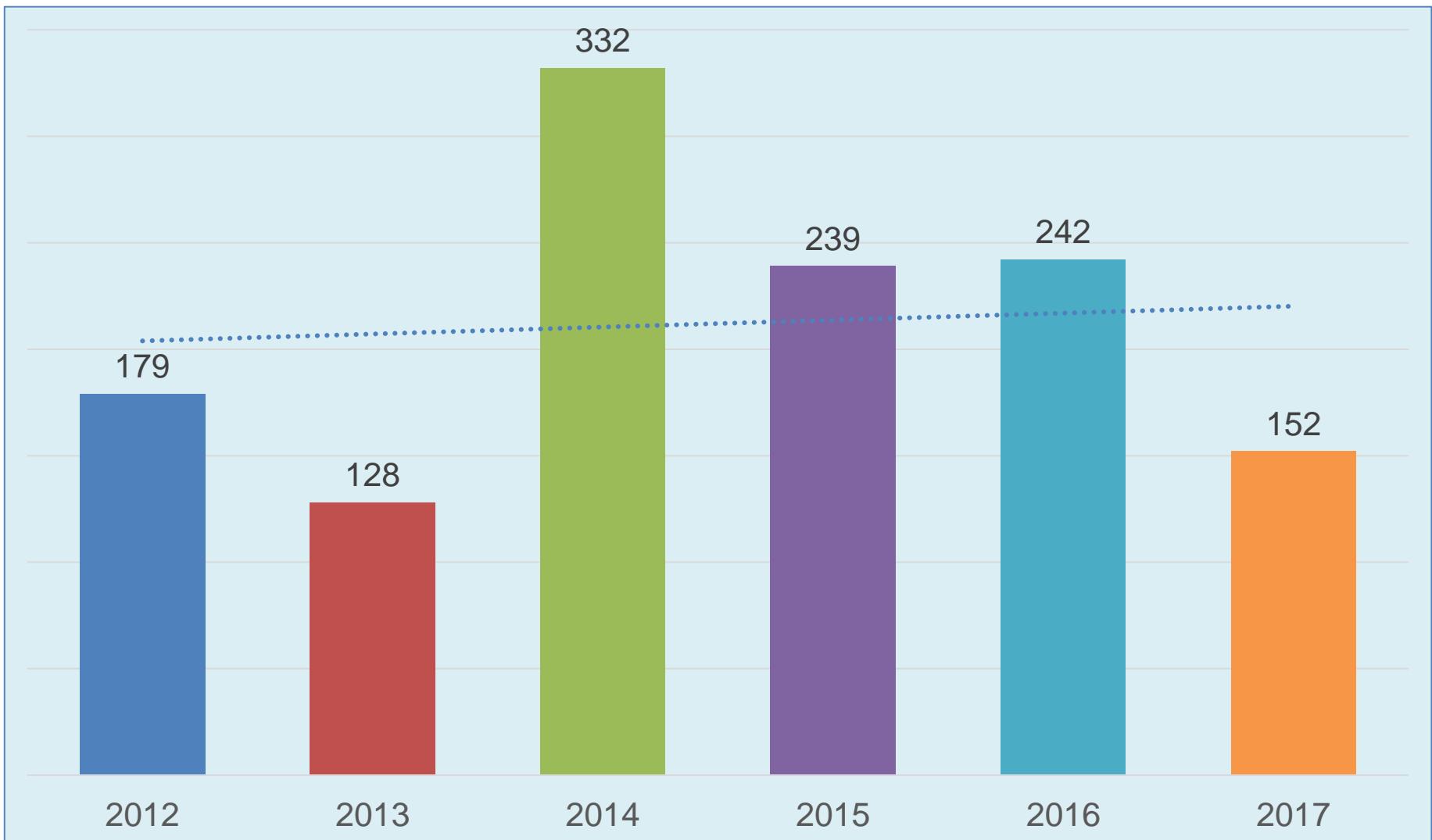
Metodika kontroly zdraví
povinné úkony **hrazené chovatelem zvířat**

ExM110

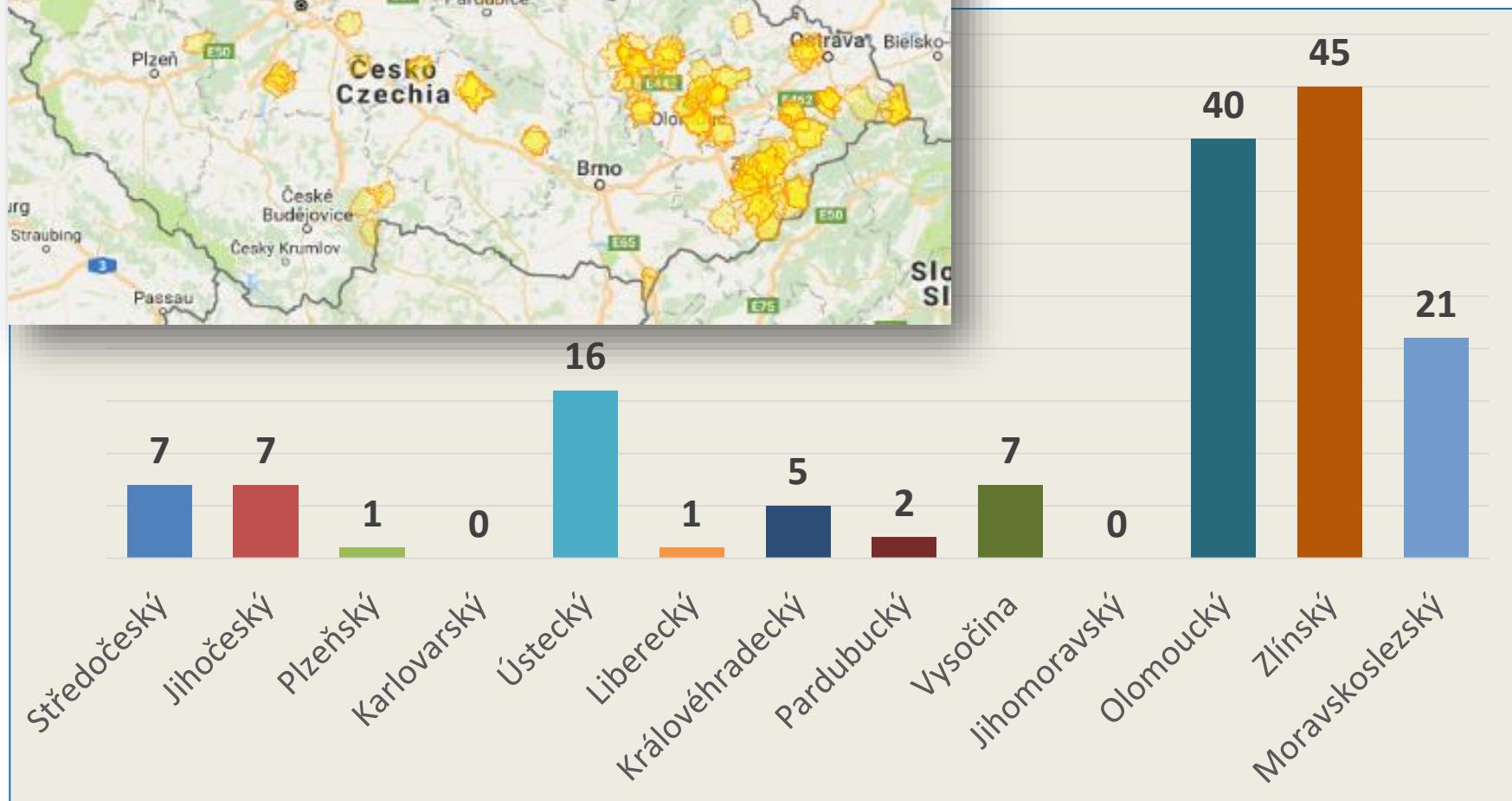
Bakteriologické vyšetření směsných vzorků měli (1 vzorek max. od 25 včelstev) od všech včelstev na stanovišti. Vyšetření nesmí být starší 12 měsíců a provádí se:

- a) před přemístěním včel nebo včelstev mimo katastrální území tvořící obec,
- b) v případě kočovných včelstev na stanovišti, na kterém jsou včelstva zazimována.

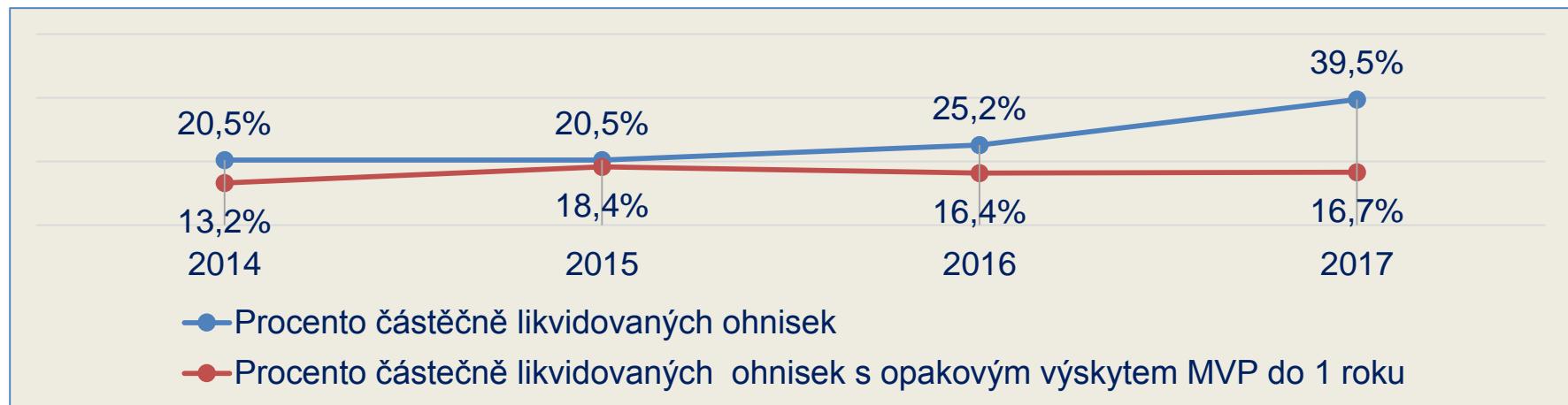
Mor včelího plodu - počet ohnisek v letech 2012 - 2017

Mor včelího plodu – počet ohnisek po krajích v roce 2017

Analýza opakování výskytu MVP při částečné likvidaci ohniska

Rok	Počet ohnisek celkem	Počet částečně likvidovaných ohnisek	Procento částečně likvidovaných ohnisek	Počet částečně likvidovaných ohnisek s opakováním výskytem MVP do 1 roku	Procento částečně likvidovaných ohnisek s opakováním výskytem MVP do 1 roku	Počet likvidovaných včelstev v primárních ohniscích s částečnou likvidací	Počet likvidovaných včelstev v sekundárních ohniscích
2014	332	68	20,5%	9	13,2%	21	129
2015	239	49	20,5%	9	18,4%	13	127
2016	242	61	25,2%	10	16,4%	44	119
2017	152	60	39,5%	10	16,7%	11	64

- ❖ Výskyt MVP při částečné likvidaci včelstev v ohnisku (stanovišti) se opakuje v 13 - 18%
- ❖ V sekundárním ohnisku je nutné vždy likvidovat vyšší počet včelstev

Hniloba včelího plodu

Metodika kontroly zdraví povinné úkony hrazené ze státního rozpočtu

EpM200

Klinické vyšetření. Všechna včelstva v ochranných pásmech kolem ohniska hniloby včelího plodu, vyšetření se provádí 1x v průběhu 12-ti měsíců po likvidaci nemocných včelstev.

EpM210

Bakteriologické vyšetření pláštů v indikovaných případech na základě klinického posouzení.
KVS SVS určí rozsah vyšetření.

Rok	2015
Počet nově vyhlášených ohnisek	5
Počet vnímatelných včelstev v ohniscích	38
Počet klinicky nemocných včelstev v ohniscích	10
Počet utracených včelstev	38
Rok	2016
Počet nově vyhlášených ohnisek	2
Počet vnímatelných včelstev v ohniscích	24
Počet klinicky nemocných včelstev v ohniscích	8
Počet utracených včelstev	24

Varroáza

Metodika kontroly zdraví povinné úkony hrazené ze státního rozpočtu

EpM300

Parazitologické vyšetření.

Směsné vzorky veškeré zimní měli od všech včelstev na stanovišti po podzimním preventivním ošetření v předcházejícím roce.

Vzorky se odebírají nejdříve 30 dní po posledním vložení ometených a čistých podložek na dna úlů po provedeném podzimním ošetření a musí být odevzdány k vyšetření do 15. 2. 2018.

Metodika kontroly zdraví povinné úkony hrazené chovatelem zvířat

ExM310 předjarní preventivní ošetření

Na základě vyhodnocení intenzity varroázy na jednotlivých stanovištích se při nálezu **vyšším než 3 roztoči v průměru na jedno včelstvo** provede preventivní ošetření u všech včelstev. Použijí se registrované léčivé přípravky v souladu s příbalovou informací. Předjarní ošetření musí být provedeno s ohledem na klimatické podmínky a jarní rozvoj včel co nejdříve a ukončeno musí být do 15. 4. 2018.

ExM330 letní preventivní ošetření – kočující včelstva

Preventivní ošetření všech **kočujících včelstev** se provede po 1. 6. 2018, nejpozději do 14 dnů po každém návratu na stanoviště uvedené v Ústřední evidenci zvířat, na kterém budou včelstva zazimována. Použijí se registrované veterinární léčivé přípravky v souladu s příbalovou informací.

ExM340 podzimní preventivní ošetření

Preventivní ošetření **všech včelstev** na všech stanovištích se provede v době, kdy jsou včelstva bez plodu nebo mají jen malou plochu zavíckovaného plodu:

- přípravkem Varidol 125 mg/ml v souladu s příbalovou informací k jeho použití, nebo
- jiným veterinárním léčivým přípravkem pro ošetření včel v souladu s příbalovou informací k jeho použití.

Varroáza 2018

Směsné vzorky zimní měli ???

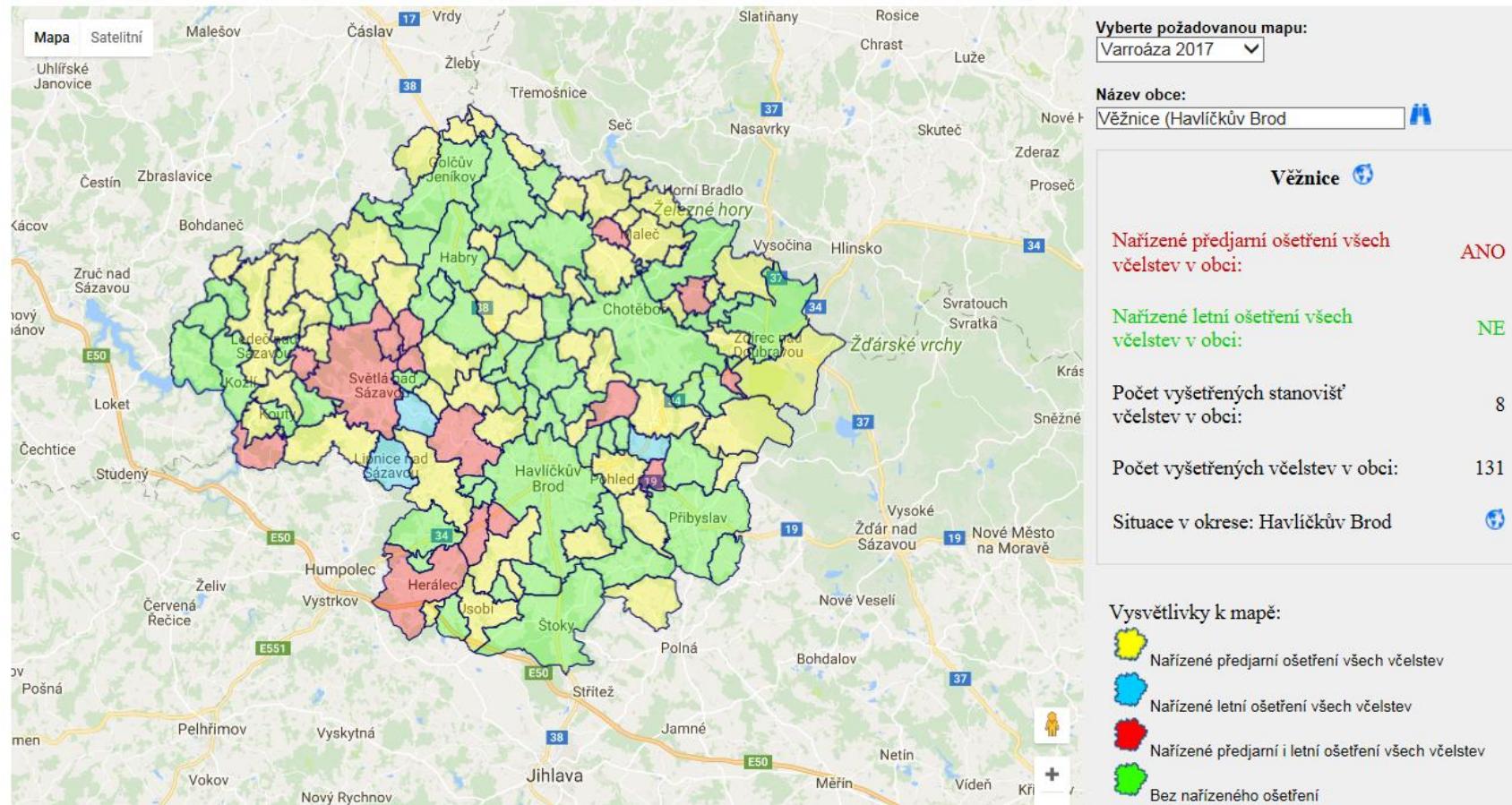

Varroáza 2017

Předjarní preventivní ošetření u všech včelstev na všech stanovištích, pokud byla zjištěna nulová extenzita u méně než 25 % stanovišť na území obce.

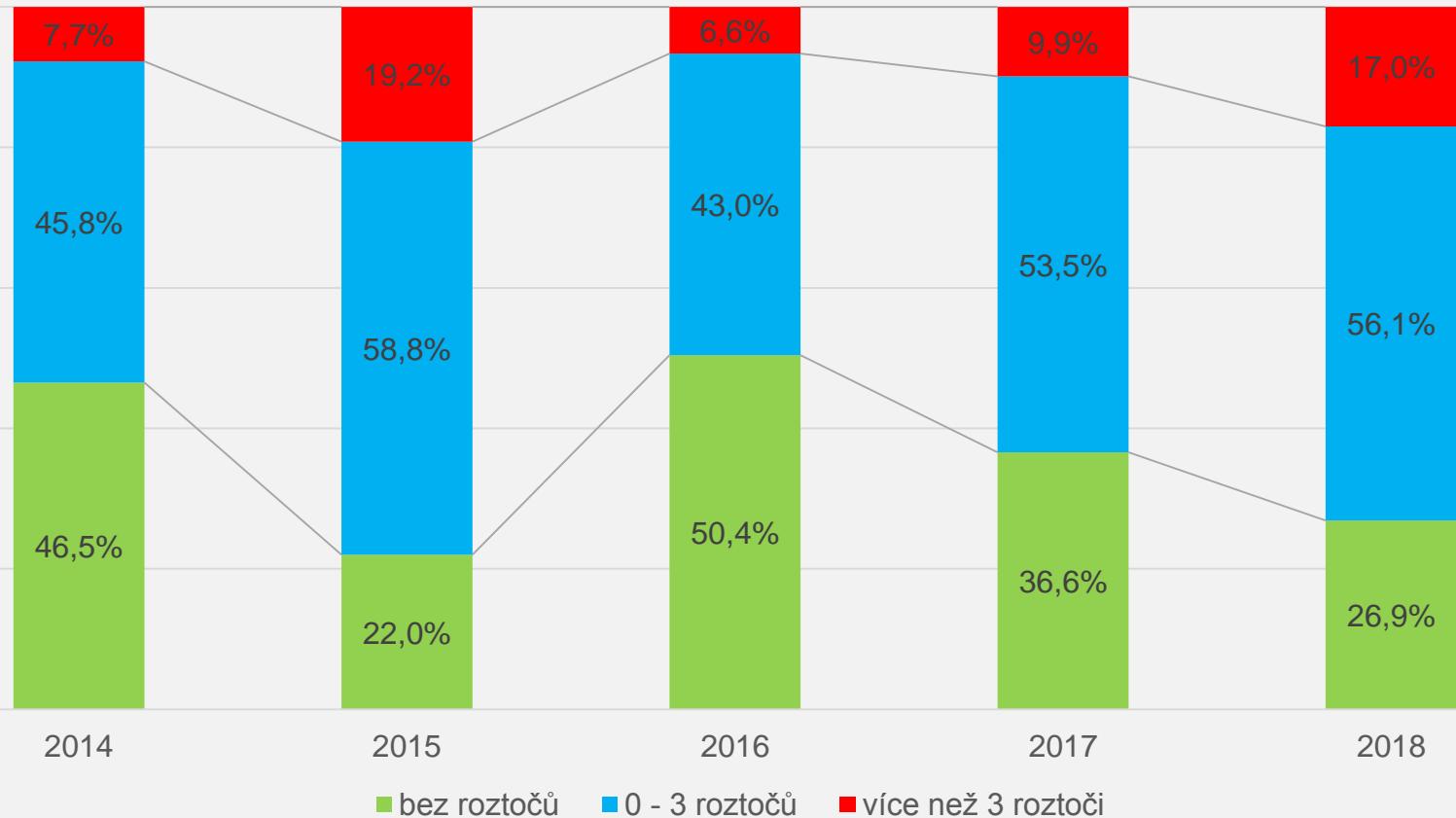
Letní preventivní ošetření u všech včelstev na všech stanovištích, pokud byla zjištěna vysoká extenzita u více než 25 % stanovišť na území obce.

Mapové výstupy ohnisek nebezpečných nákaz a ochranných pásem

Varroáza 2014 - 2018

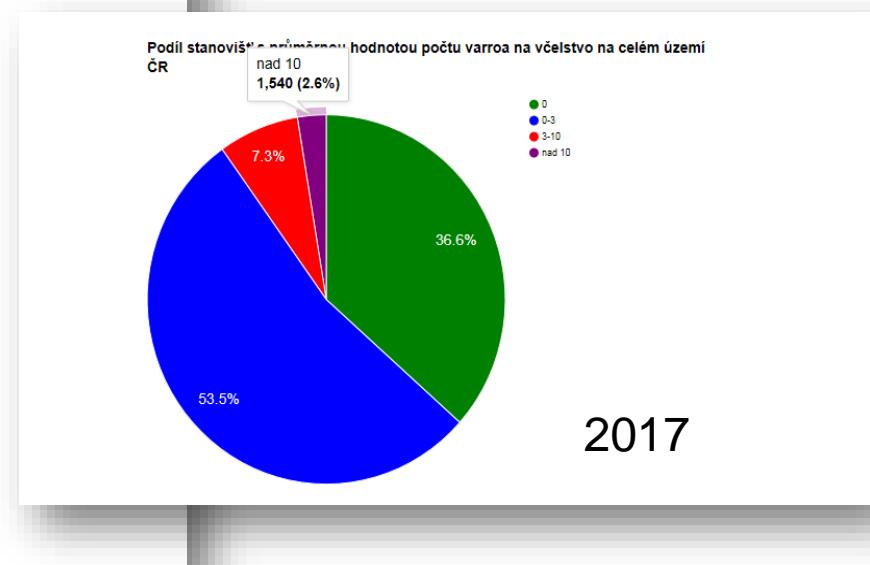
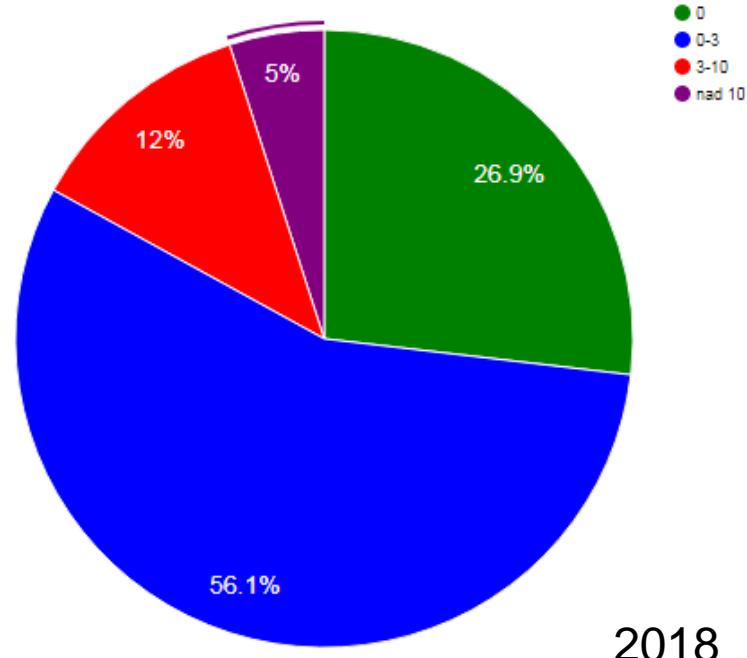
Zastoupení vzorků podle počtu roztočů v letech 2014 - 2018

Varroáza 2014 - 2018

Průměrný počet roztočů na včelstvo	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%
0	25 324	46,5%	12 463	22,0%	28 539	50,4%	21 772	36,6%	16 611	26,9%
0 - 3	24 921	45,8%	33 344	58,8%	24 307	43,0%	31 839	53,5%	34 708	56,1%
více než 3	4 207	7,7%	10 870	19,2%	3 747	6,6%	5 876	9,9%	10 517	17,0%
celkem	54 452	100,0%	56 677	100,0%	56 593	100,0%	59 487	100,0%	61 836	100,0%

Podíl stanovišť s průměrnou hodnotou počtu varroa na včelstvo na celém území ČR

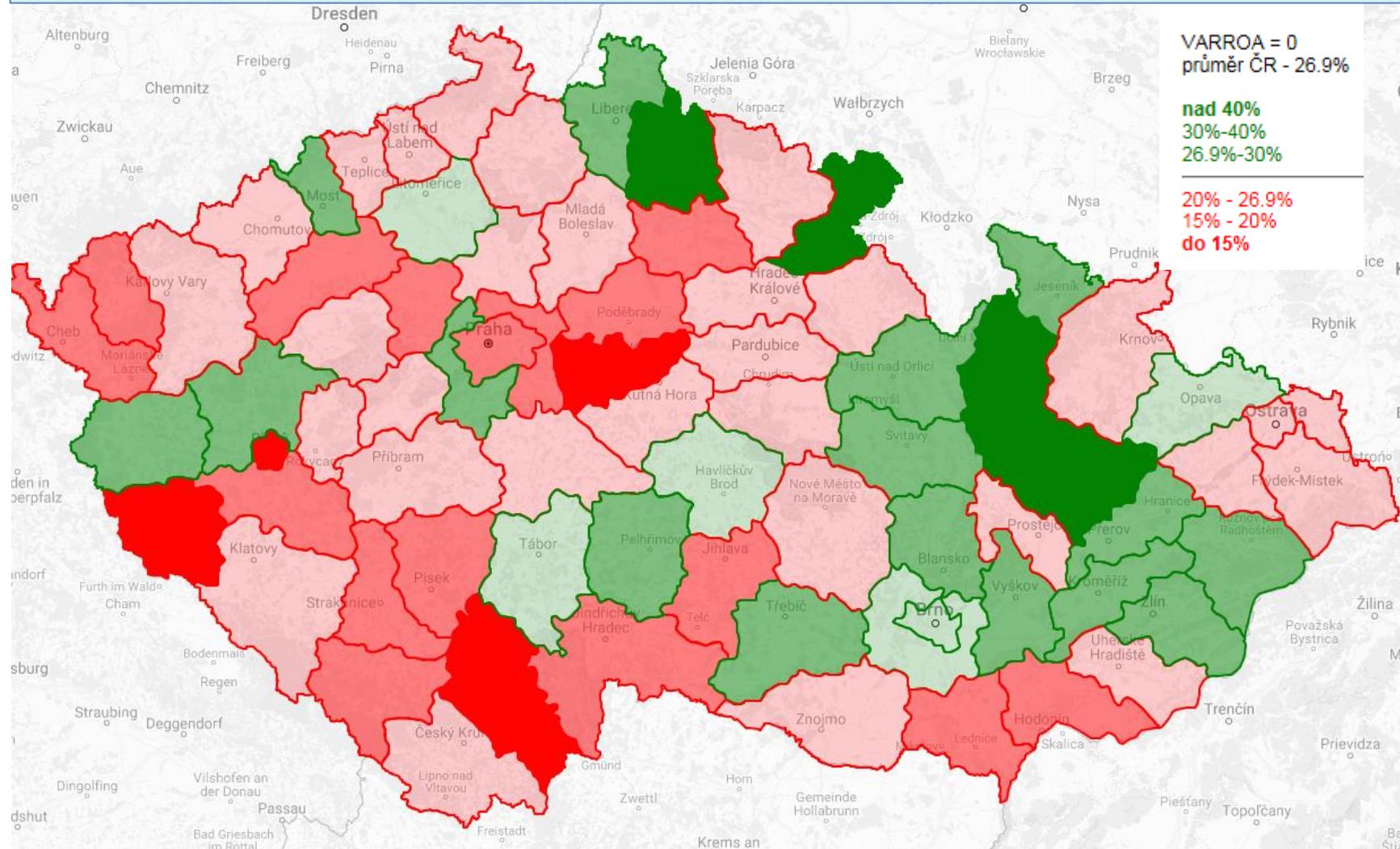

	Počet stanovišť s průměrem varroa na včelstvo							Počet stanovišť celkem	Počet včelstev celkem
	0	0-3	3-10	nad 10	10-50	50-100	nad 100		
Hlavní město Praha	90	280	83	50	46	3	1	503	3625
	17.9%	55.7%	16.5%	9.9%	9.1%	0.6%	0.2%		
Středočeský kraj	1820	4522	1131	529	476	42	11	8002	78956
	22.7%	56.5%	14.1%	6.6%	5.9%	0.5%	0.1%		
Jihočeský kraj	1244	3667	979	668	529	66	73	6558	59605
	19%	55.9%	14.9%	10.2%	8.1%	1%	1.1%		
Plzeňský kraj	1240	2760	672	309	276	23	10	4981	49215
	24.9%	55.4%	13.5%	6.2%	5.5%	0.5%	0.2%		
Karlovarský kraj	236	736	165	85	77	1	7	1222	13154
	19.3%	60.2%	13.5%	7%	6.3%	0.1%	0.6%		
Ústecký kraj	598	1426	316	158	143	11	4	2498	25829
	23.9%	57.1%	12.7%	6.3%	5.7%	0.4%	0.2%		
Liberecký kraj	899	1354	217	93	81	10	2	2563	21046
	35.1%	52.8%	8.5%	3.6%	3.2%	0.4%	0.1%		
Královéhradecký kraj	1036	2242	518	138	132	5	1	3934	37062
	26.3%	57%	13.2%	3.5%	3.4%	0.1%	0%		
Pardubický kraj	1310	2353	484	134	128	6	0	4281	42383
	30.6%	55%	11.3%	3.1%	3%	0.1%	0%		
Kraj Vysočina	1530	3155	552	230	209	18	3	5467	58202
	28%	57.7%	10.1%	4.2%	3.8%	0.3%	0.1%		
Jihomoravský kraj	1689	3762	781	218	214	4	0	6450	72202
	26.2%	58.3%	12.1%	3.4%	3.3%	0.1%	0%		
Olomoucký kraj	1517	2011	325	90	87	3	0	3943	40313
	38.5%	51%	8.2%	2.3%	2.2%	0.1%	0%		
Zlínský kraj	1796	2798	525	170	167	3	0	5289	44722
	34%	52.9%	9.9%	3.2%	3.2%	0.1%	0%		
Moravskoslezský kraj	1606	3642	702	195	190	5	0	6145	58701
	26.1%	59.3%	11.4%	3.2%	3.1%	0.1%	0%		
Celkem	16611	34708	7450	3067	2755	200	112	61836	605015
	26.9%	56.1%	12%	5%	4.5%	0.3%	0.2%		

Varroáza 2018

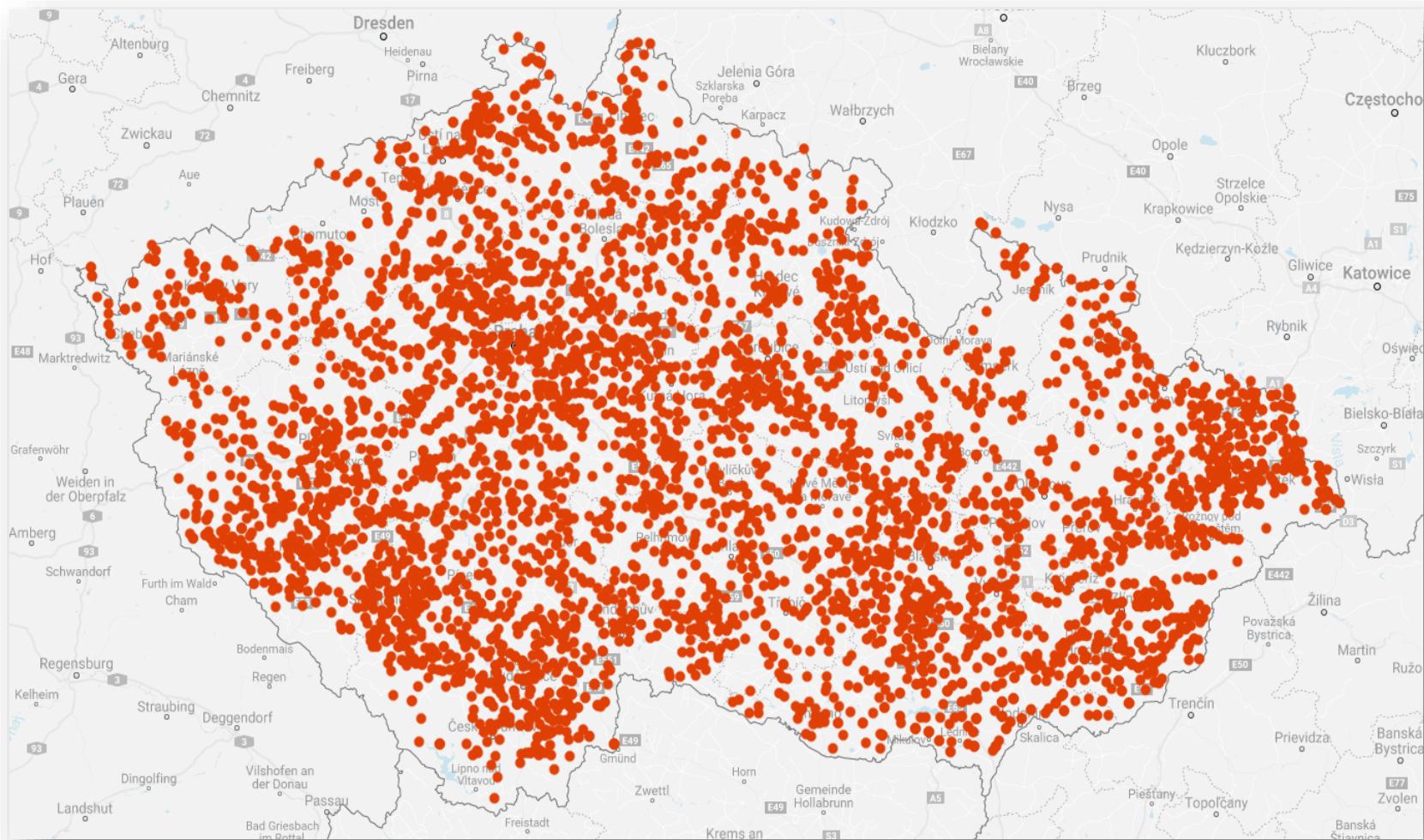
Stanoviště s 0 roztočí na včelstvo

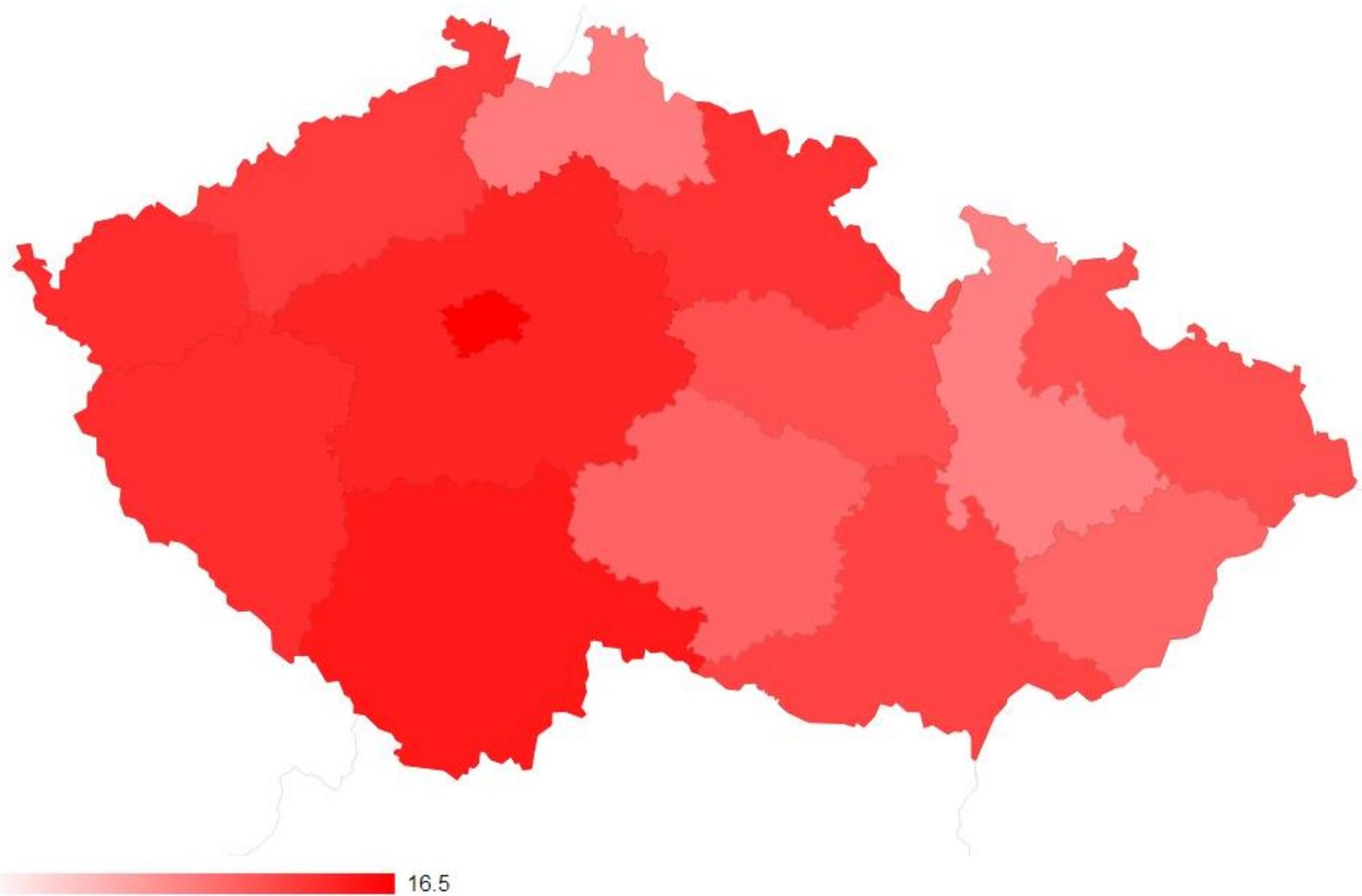
Varroáza 2018

Stanoviště s průměrným počtem roztočů 3 – 10 na včelstvo

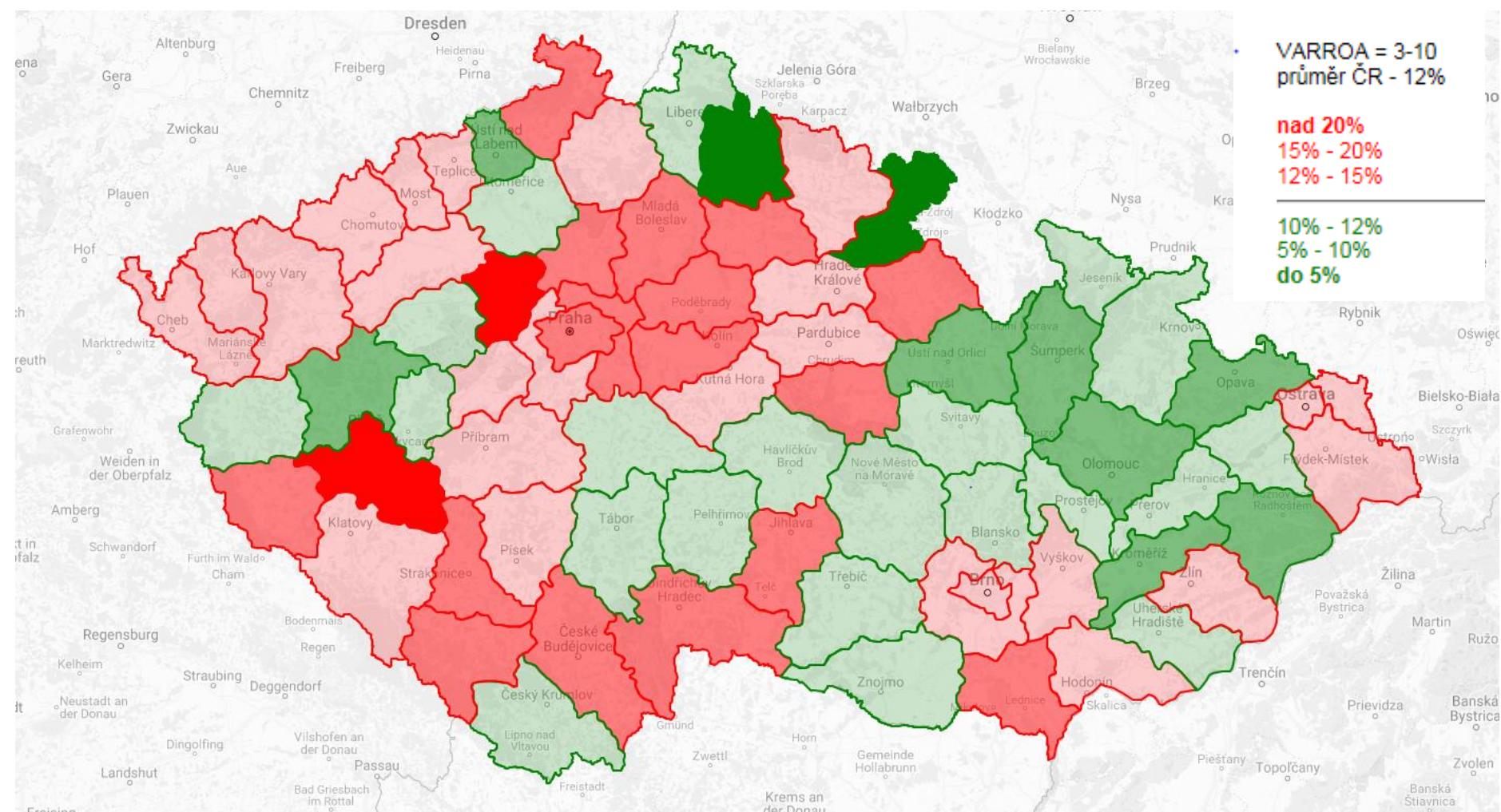

Varroáza 2018

Stanoviště s průměrným počtem roztočů 3 – 10 na včelstvo – procentuální podíl kraje

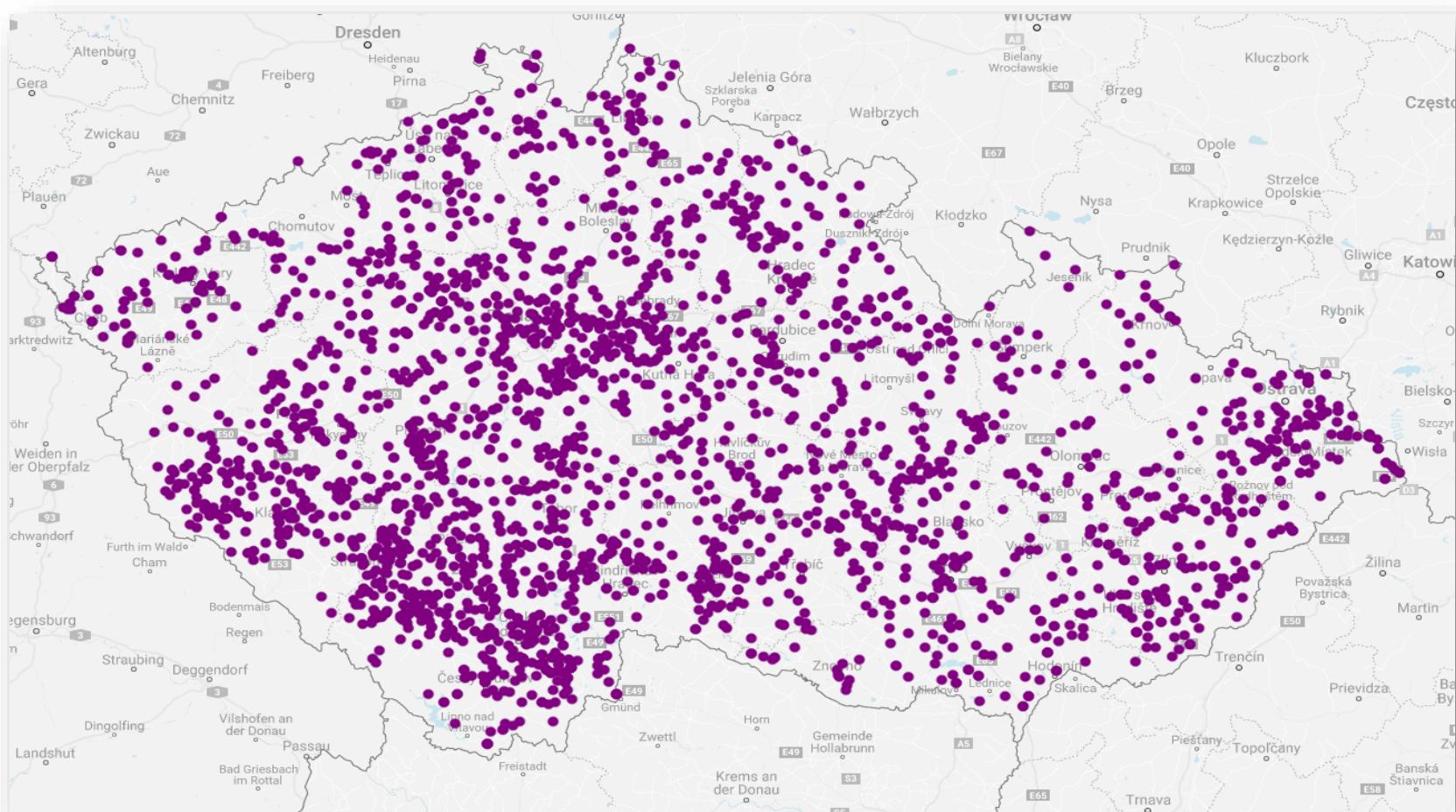

Varroáza 2018

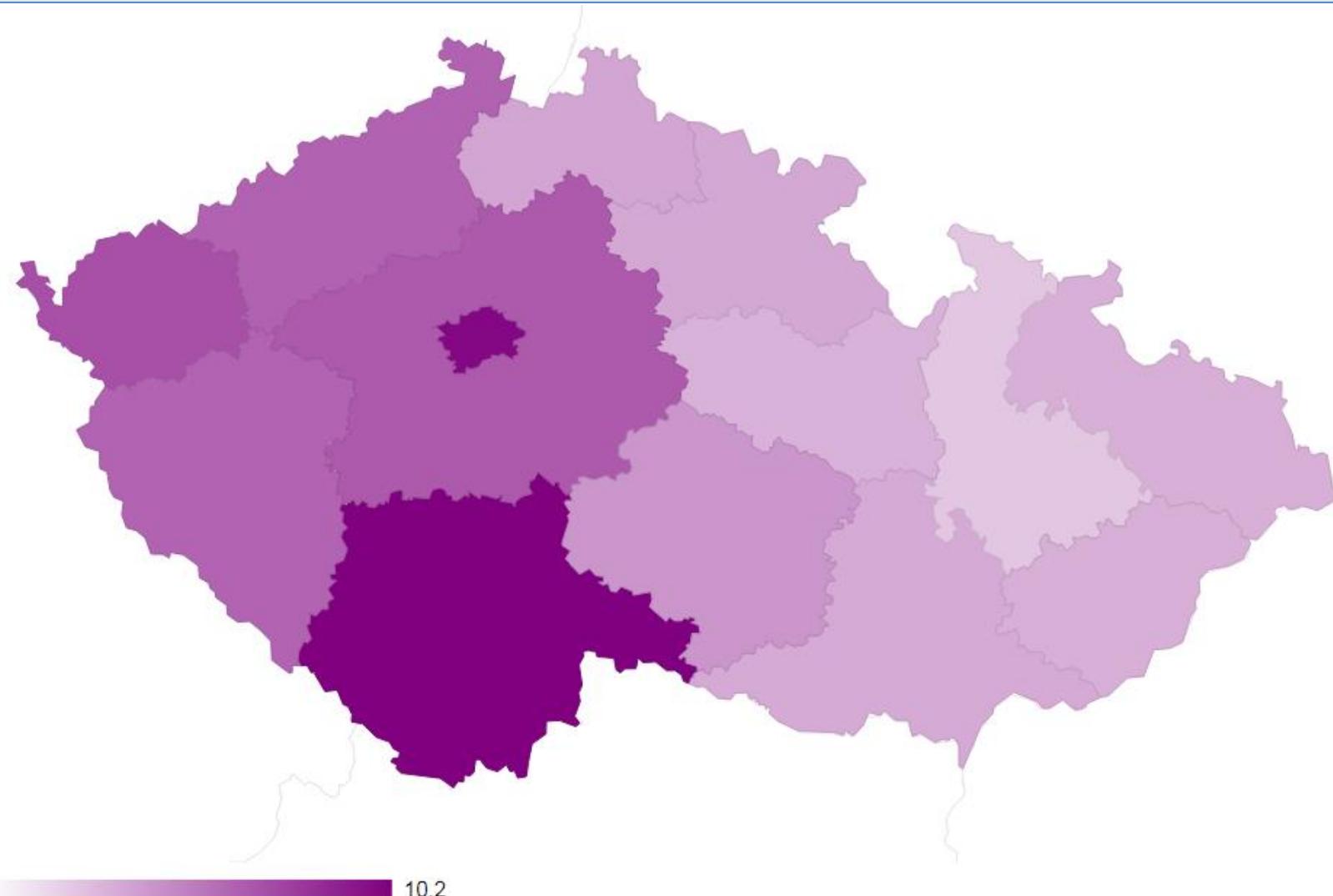
Varroáza 2018

Stanoviště s průměrným počtem roztočů více než 10 na včelstvo

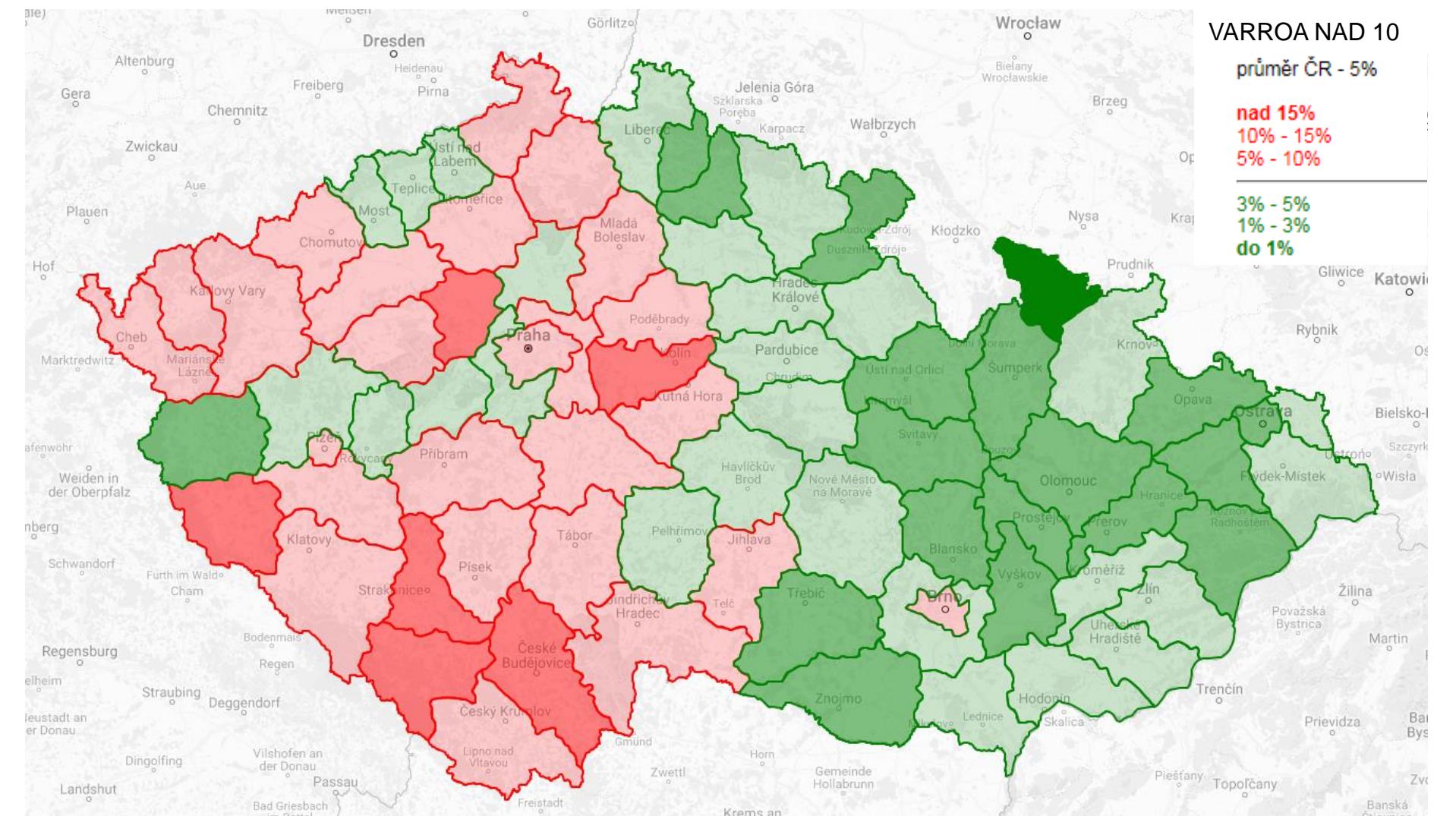
Varroáza 2018

Stanoviště s průměrným počtem roztočů nad 10 na včelstvo - procentuální podíl na kraj

Mapa krajů - nad 10 varroa na včelstvo - % rozdíl podílu na kraji s průměrem ČR

Varroáza 2018

Nosema

Metodika kontroly zdraví povinné úkony hrazené ze státního rozpočtu

ExM400 Parazitologické vyšetření

Vyšetřuje se vzorek 30 včel z každého včelstva na stanovišti v případě, že se jedná o registrované chovy včelích matek.

Rok	Počet vyšetřených chovů	Počet odebraných vzorků	Počet chovů s pozitivním nálezem	Procento chovů s pozitivním nálezem	Počet pozitivních vzorků	Procento pozitivních vzorků
2015	33	1253	31	93,9%	288	23,0%
2016	42	1666	34	81,0%	396	23,8%

Hromadné úhyny včel v souvislosti s používáním pesticidů

- ❖ Vzájemná spolupráce SVS a ÚKZÚZ v případech řešení otrav včel
- ❖ Informovanost o pohotovostních službách inspektorů SVS a ÚKZÚZ
- ❖ Šetření otrav u chovatele včel a farmáře na místě a vypracování protokolu o kontrole
- ❖ Odběr vzorků uhynulých včel a rostlin podle požadavků legislativy
- ❖ Odeslání vzorků včel a rostlin k analýzám - neprodlené přemístění k uchování při teplotě -18°C a nižší do doby doručení SVÚ
- ❖ Vypracování záznamu o výsledku místního šetření v případech podezření na otravu včel a výsledky vyšetření odebraných vzorků včel a rostlin

Otravy včel

ROK	Případů celkem	Počet případů s prokázanou přítomností ve včelách i v porostu
2014	23	7
2015	29	8
2016	22	8
2017	14	8

Otravy včel 2017

■ Počet případů ■ Počet případů otrav s prokázanou přítomnost pesticidů u včel

Kontroly

Kontroly u chovatele včel

1. Plánované kontroly - víceletý plán kontrol

Jedno stanoviště chovatelů "nepodnikatelů" v okrese vybrané KVS na základě vyhodnocení rizika.

Vyhodnocení rizika:

- Informace o distribuovaných VLP.
- Způsob prodeje medu: Je med uvolňován do oběhu, do výkupen?
- Skutečnost, zda v případě kontrolovaného stanoviště došlo k přemístění včelstev.

Kontrolní body	
1	Včely jsou chovány v prostorech a podmínkách, které vyžadují jejich biologické potřeby, fyziologické funkce a předcházení poškození jejich zdraví
2	Chovatel zabezpečuje v rozsahu odpovídajícím včelám a způsobu jejich chovu čištění, dezinfekci, desinsekcí a deratizaci prostorů a zařízení, v nichž jsou včely chovány, jakož i čištění a dezinfekci technologických zařízení, strojů, nástrojů, náradí a pomůcek
3	Chovatel zabezpečuje vedení evidence včelstev a stanovišť
4	Chovatel zabezpečuje hlášení změn do centrální evidence
5	Chovatel zabezpečuje úplnost a správnost dokumentace, týkající se přemístování včel
6	Jsou dodrženy podmínky mimořádných veterinárních opatření
7	Chovatel (podnikatel) má vypracovaný pohotovostní plán, který je aktualizovaný v souladu s posledními změnami a jehož součástí je popis a plánek stanoviště (stanovišť) včelstev
8	Chovatel má provedeny předepsané zdravotní zkoušky u zvířat v plném rozsahu (v souladu s Metodikou kontroly zdraví)
9	Chovatel, zabezpečující léčbu včel, podává včelám pouze léčivé přípravky v souladu s pravidly pro jejich používání při poskytování veterinární péče, veterinární přípravky schválené podle veterinárního zákona
10	Chovatel nepodává včelám látky a přípravky, jejichž používání u včel není povoleno

2. Neplánované kontroly – podnět, stížnost, podezření z nákazy, šetření při úhynech

Přehled provedených kontrol

Rok	Počet kontrolovaných		Počet kontrol			
	Chovatelů	Stanovišť	Počet kontrol celkem	Plánované	Neplánované	Porušené
2015	414	767	767	141 (18,4%)	626 (81,6%)	30 (3,9%)
2016	583	647	1226	84 (6,9%)	1142 (93,1%)	40 (3,3%)
2017	461	525	908	65 (7,2%)	843 (92,8%)	14 (1,5%)

Kontroly u chovatele včel - porušení

Kontrolní body

1	Včely jsou chovány v prostorech a podmínkách, které vyžadují jejich biologické potřeby, fyziologické funkce a předcházení poškození jejich zdraví	
2	Chovatel zabezpečuje v rozsahu odpovídajícím včelám a způsobu jejich chovu čištění, dezinfekci, desinsekci a deratizaci prostorů a zařízení, v nichž jsou včely chovány, jakož i čištění a dezinfekci technologických zařízení, strojů, nástrojů, náradí a pomůcek	
3	Chovatel zabezpečuje vedení evidence včelstev a stanovišť	
4	Chovatel zabezpečuje hlášení změn do centrální evidence	1x
5	Chovatel zabezpečuje úplnost a správnost dokumentace, týkající se přemisťování včel	1x
6	Jsou dodrženy podmínky mimořádných veterinárních opatření	9x
7	Chovatel (podnikatel) má vypracovaný pohotovostní plán, který je aktualizovaný v souladu s posledními změnami a jehož součástí je popis a plánek stanoviště (stanovišť) včelstev	
8	Chovatel má provedeny předepsané zdravotní zkoušky u zvířat v plném rozsahu (v souladu s Metodikou kontroly zdraví)	3x
9	Chovatel, zabezpečující léčbu včel, podává včelám pouze léčivé přípravky v souladu s pravidly pro jejich používání při poskytování veterinární péče, veterinární přípravky schválené podle veterinárního zákona	
10	Chovatel nepodává včelám látky a přípravky, jejichž používání u včel není povoleno	

Novela veterinárního zákona – vyšší sankce:

Za nesplnění nebo porušení povinností vyplývajících z MVO může správní orgán podle ustanovení § 71 nebo § 72 veterinárního zákona uložit pokutu až do výše

- a) 100 000 Kč, jde-li o fyzickou osobu,
- b) 2 000 000 Kč, jde-li o právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu.

Děkuji
za pozornost